

Geloven lijkt hier altijd een massabeleving

Twee jonge Oost-Vlamingen laten voor twee jaar alles achter om als vrijwilliger te werken in een cultuur die hen volledig vreemd is. Toch is er een gemeenschappelijke grond, het geloof in Christus, ook al beleven ze het op een andere manier. Kerkplein sprak met Charlotte en Tim over wonen, werken en worstelen in Oost-Timor (Oost-Azië).

© TG

Charlotte Inghels (28) en Tim Gistelincx (32) zijn allebei geboren en getogen in Gent. Ze leerden elkaar kennen in het Seminariehuis op de jongerenavonden van IJD Gent, al was er toen nog geen sprake van romantiek. Dat gebeurde pas in de zomer van 2019, tussen heel wat buitenlandse avonturen door. België bleek immers op een of andere manier te klein voor hen. Charlotte deed vrijwilligerswerk in Sri Lanka en Paraguay en Tim gaf les in Slovakije, Turkije en China. In maart 2020 verhuisden ze naar Brussel, toen reeds met het verlangen om na hun huwelijk (2021) terug de wijde wereld in trekken, ditmaal als koppel. In september 2022 vertrokken ze naar Oost-Timor.

Of all places, waarom Oost-Timor?

Tim: Het eenvoudige antwoord is: we hebben het zelf niet gekozen. Wij kozen voor Fidesco en Fidesco heeft ons deze zending toevertrouwd, omdat ze denken dat dit de beste 'match' is voor ons professioneel profiel en onze persoonlijkheid. Alleen was het nogal gênant om bij die mededeling geen enkel idee te hebben waar Oost-Timor ergens op de wereldkaart ligt.

Charlotte: Fidesco is een katholieke organisatie van Franse origine die samenwerkt met lokale bisdommen over de hele wereld en vrijwilligers uitstuurt om hen te helpen bij projecten van ter plaatse. Het mooie is dat je kan gezonden worden als koppel of zelfs als gezin. En de achterliggende visie vind ik erg belangrijk: wij moeten niet gaan zeggen hoe 'de mensen daar' het moeten doen. Nee, we gaan met de openheid om met hen te leven, om te leren en ons ten dienste te stellen van hun vragen en noden.

Tim: De verwachting is niet dat je veel zal kunnen veranderen; we gaan de wereld niet redden. We geloven wel dat we iets kunnen bijdragen door het leven te delen en door onze ervaringen uit te wisselen. Het is een realistische attitude die ik kan waarderen omdat het teleurstellingen vermijdt.

Charlotte: Ik vind het ook goed dat we ons voor de volle twee jaar kunnen engageren. Het eerste jaar is nodig om ons te integreren, de mensen en de taal te leren kennen, onze draai te vinden in het werk enz. Het zal ons helpen om in het tweede jaar ons helemaal te kunnen geven.

“We delen van wat we zelf hebben mogen ontvangen in ons leven. Is dat niet de boodschap van Jezus?”

Charlotte voor de klas. © Tim Gistelincx

© Wikipedia, door Rei Artur

► **Waaruit bestaat jullie werk ter plekke?**

Tim: Men heeft ons gevraagd om de school te ondersteunen, daar waar zij ons nodig hebben en op een manier dat men verder kan werken als wij naar België terugkeren. Momenteel zijn dat een viertal werkterreinen: administratie, de bibliotheek, de computerruimte, het pedagogisch project. Administratie gaat van basishandelingen als afwezigheden opnemen tot de financiën van de kantine. De bibliotheek is ondertussen weer een studieruimte geworden en het nieuwe systeem van de ontleningen zorgt ervoor dat er geen boeken meer verdwijnen. We geven vorming over het gebruik van computers en over het pedagogische project. Binnenkort zullen we ook beginnen met lessen Engels te geven. Charlotte houdt zich ook nog

bezig met het internaat. Het vervelende is dat je nooit op één front kan doorwerken. Soms stoot je op een muur en dan weet je dat het tijd is om even iets anders te proberen.

Charlotte: We proberen goed te luisteren naar de vragen van leerkrachten en leerlingen en dan te beslissen: is dit nu een prioriteit en kunnen we er nu iets aan doen? De noden van de school zijn het uitgangsprincipe voor ons werk.

Vanwaar komt de keuze voor dit engagement?

Tim: Misschien is dat voor Charlotte wel anders dan voor mij. Ik had zo stilaan genoeg van het buitenland, vooral omdat ik het alleen deed. Het was ook geen echt vrijwilligerswerk. Maar als koppel naar het buitenland, dat wilde ik wel proberen.

Charlotte: Voor mij is het een manier om het evangelie te beleven. We worden gezonden om ons ten dienste te stellen van de andere die er het meest nood aan heeft; we mogen delen van wat we zelf hebben mogen ontvangen in ons leven tot nog toe. Is dat niet de boodschap van Jezus op zijn zuiverst? In alle eenvoud leven zoals zij. Hoewel die armoede natuurlijk relatief is.

“We missen de ruimte voor het persoonlijk gebed en de stilte.”

Bedevaart naar de hoogste berg van Oost-Timor. © Tim Gistelink

► **Wat bedoel je?**

Charlotte: In vergelijking met de levensstandaard in België leven we arm, maar in vergelijking met de gemiddelde Timorees hebben we natuurlijk veel. Een vloer met tegels, stromend water, zelfs een frigo. We eten vaak samen met de priesters, hebben af en toe vlees op ons bord, terwijl je weet dat enkele kilometers verder mensen in het regenseizoen soms maar één maaltijd per dag eten van restjes papayabladeren.

Tim: Dat is een moeilijk aspect. We moeten ons realiseren dat ons lichaam het niet kan volhouden op die manier. We zijn ook al redelijk vaak ziek geweest omwille van de eenzijdige voeding. Al kunnen we niet leven zoals zij, we kunnen wel leven met hen en ten dienste van wat zij nodig hebben.

Maar het is wel armoede: er is geen restaurant of café, geen theater of cinema, geen winkel die iets anders verkoopt dan voedingswaren. De eucharistieviering is veruit het grootste gebeuren in het dorp. Dat is werkelijk ongelooflijk. Als het regent en koud is, als de elektriciteit is uitgevallen en de wegen geblokkeerd zijn, zijn er nog minstens vijfhonderd aanwezigen in de viering.

Kan je iets meer vertellen over de geloofsbeleving in Oost-Timor?

Tim: Ik kan het met niets vergelijken van wat ik in mijn eigen leven heb meegemaakt. Wellicht is het zoals de Kerk in België in de 19de eeuw? De gemeenschap is de Kerk en de Kerk is de gemeenschap. Alles is met elkaar verbonden, alles raakt de parochie. Naar ons aanvoelen hebben de priesters hier meer impact dan de lokale regering om zaken in beweging te brengen. De homilie en de mededelingen na de zondagse viering zijn bijna de enige bron van nieuws voor veel mensen.

Charlotte: Het geloof lijkt hier altijd een massa-beleving te zijn. Dat levert soms taferelen op die je bij ons niet kan voorstellen. Een viering met meer dan honderd kleuters waarbij een zesjarige vooraan op een stapel stoelen staat, stevig vastgehouden door een zuster, om toch maar aan de ambo de lezing te kunnen doen. Of de jaarlijkse bedevaart naar de hoogste berg van het eiland waarbij een sliert van duizenden mensen, jong en oud, in het holst van de nacht naar boven klimt, vaak zonder bescherming tegen de kou en op teen-slippers, om tegen zonsopgang boven te zijn en daar samen eucharistie te vieren. Of het project

- van *Cruz Joven*, het ‘jongerenkruis’ dat in bedevaarten te voet van dorp tot dorp wordt gedragen. Het blijft overal een week ter plaatse en dan zijn er gebedsavonden, filmvoorstellingen van *The Passion of the Christ* en andere samenkomsten. We missen hier de ruimte voor het persoonlijk gebed en de stilte.

“Hier is de gemeenschap de Kerk en de Kerk is de gemeenschap. Alles is met elkaar verbonden, alles raakt de parochie.”

Tim: In die zin zijn de luidruchtige grote vieringen op zondag het tegenovergestelde van hoe ik mijn geloof beleef. De vogels en de honden die regelmatig binnenlopen in het kerkgebouw, het dak dat altijd wel ergens lekt en een lange preek in het Tetun (de min of meer gemeenschappelijke taal in Oost-Timor, *n.v.d.r.*) helpen ook niet om aandachtig te blijven.

Charlotte: Velen komen waarschijnlijk uit gewoonte, het is een sociaal gebeuren. Dat is best wel een uitdaging voor ons die opgegroeid zijn in een heel andere context. Af en toe wringt dat best wel. Als er in de advent dagelijks een rozenkrans wordt gebeden, als er in de veertigdagentijd elke week een kruisweg is, ga ik er dan heen omdat het past binnen de verwachtingen? Soms lijkt het me dan net verder weg te brengen van God, omdat het geen vrije keuze is.

Welke impact heeft deze zending op jullie als koppel?

Charlotte: Het is mooi dat we veel dingen echt samen kunnen doen. Mijn kennis van het Tetun is bijvoorbeeld al iets beter dan die van Tim. Als Tim vorming geeft, kan ik hem helpen om dingen beter uit te leggen of voorbeelden te geven. We worden ondertussen ook meer en meer gekend als koppel: we vallen niet samen, we zijn twee verschillende persoonlijkheden maar we functioneren niet los van elkaar. In het begin was dat moeilijk: in deze cultuur is de vrouw bijna een verlengstuk van haar echtgenoot.

Tim: We missen wel een beetje tijd voor onszelf als koppel. We eten vaak met anderen en eens rustig samen gaan wandelen is ook moeilijk als iedereen onderweg een antwoord verwacht op zijn of haar vrolijke ‘Bom Dia!’. Privacy is hier een zeldzaam goed.

Charlotte: Ik vind het wonderlijk dat mijn beste vriend nu ook mijn werkmaatje is geworden. Het is niet altijd gemakkelijk, maar het is voor mij een geruststelling dat je iemand hebt om de dingen te bespreken en af te toetsen. We zitten niet op elkaars lip, daarvoor zijn we te veel bezig met de anderen. En zo is het goed.

Wil je de avonturen van Charlotte en Tim graag volgen?

Elke week maken ze een podcast (plan_timor) die je kan volgen op Spotify via deze link. Of volg hun Instagram account: Plan_timor.

Meer informatie over Fidesco:
www.fidesco-international.org

Bedevaart naar het standbeeld van Christo Rei. © Tim Gistelink